Súd:	Okresný súd Brezno
Spisová značka:	4C/132/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6313202754
Dátum vydania rozhodnutia:	23. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ondrej Kekeňák, PhD.
ECLI:	ECLI:SK:OSBR:2017:6313202754.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno sudcom JUDr. Ondrejom Kekeňákom, PhD., v právnej veci žalobkyne W. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. X, J., právne zast. JUDr. Marian Holý, advokát so sídlom AK Boženy Němcovej 1/A, Brezno proti žalovanej Nemocnica s poliklinikou Brezno, n. o. so sídlom Brezno, Banisko 1, IČO: 31 908 969, zast. I.. T. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, G., o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná je p o v i n n á do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaslať žalobkyni list s ospravedlnením nasledujúceho obsahu :

„Ospravedlňujeme sa Vám za to, že sme Vám a Vášmu dieťatku v dňoch XX.XX.XXXX až XX.XX.XXXX neposkytli potrebnú zdravotnú starostlivosť. Ospravedlňujeme sa Vám, že v dôsledku nedostatkov v nami poskytovanej zdravotnej starostlivosti sme spôsobili smrť Vášho dieťaťa.“

II. Súd žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáha od žalovanej titulom vzniknutej nemajetkovej ujmy zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 150 000,- Eur, z a m i e t a.

III. Žiadna zo strán sporu n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súde dňa 19.03.2013 sa žalobkyňa domáha, aby súd rozhodol, že žalovaní 1/ Nemocnica s poliklinikou Brezno, n. o., 2/ C.. K. T., sú povinní do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaslať jej list s nasledujúcim obsahom: „Ospravedlňujeme sa Vám za to, že sme Vám a Vášmu dieťatku v dňoch XX.XX.XXXX až XX.XX.XXXX neposkytli potrebnú zdravotnú starostlivosť. Ospravedlňujem sa Vám, že v dôsledku nedostatkov v nami poskytovanej zdravotnej starostlivosti sme spôsobili smrť Vášho dieťatka.“ Súčasne sa domáha, by súd zaviazal žalovaných 1/, 2/ zaplatiť jej titulom vzniknutej nemajetkovej ujmy spoločne a nerozdielne sumu vo výške 150 000,- Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Uplatnila si aj nárok na priznanie náhrady trov konania.

2. V žalobe uviedla, že v roku 2005 so svojim vtedajším druhom, s ktorým žila v Španielsku, počala dieťa. V prvých mesiacoch tehotenstva bývala a pracovala v Španielsku, kde však nemala evidovaný trvalý pobyt a bývala tam iba na základe povolenia k pobytu a pracovného povolenia. Ona a ani jej vtedajší priateľ nemali žiadnu skúsenosť s tehotenstvom a pôrodom, a preto sa neskôr po dohode so svojimi rodičmi vrátila späť do Brezna, kde navštevovala pôrodnícku ambulanciu s tým, že pôrod sa uskutoční v nemocnici v Brezne. Jej tehotenstvo nebolo bezproblémové. Bolo označené ako rizikové, avšak bez potreby predbežnej hospitalizácie. Podľa údajov dostupných ošetrujúcemu lekárovi bol pôrod plánovaný na XX.XX.XXXX. V pôvodne určenom termíne však pôrod spontánne neprebehol. Dňa XX.XX.XXXX vo večerných hodinách jej odtiekla plodová voda, ktorá mala zelenú farbu. Za pomoci svojich rodičov a

susedov sa dostavila do nemocnice v Brezne, kde ju o XX.XX hodine prijali na hospitalizáciu za účelom pôrodu. V tom čase mal na pôrodníckom oddelení službu primár C.. W. P.. Pri jej príchode na oddelenie ju prijala len sestrička, ktorá jej spravila všetky vstupné vyšetrenia bez prítomnosti službu konajúceho lekára. S lekárom sestrička hovorila iba telefonicky a jej povedala, že ona to napíše a lekár to ráno podpíše.

3. Už na príjme v nemocnici oznámila, že jej odtiekla plodová voda, ktorá bola zelenej farby. Lekár na príjme však tomu zjavne nevenoval dostatočnú pozornosť. Zo strany lekára došlo k nedostatočnému vyšetreniu jej osoby ako rodičky prijatej na oddelenie za účelom pôrodu. Neskôr dokonca nesprávne vyhodnotil kardiografické (CTG) záznamy, ktoré spravila sestrička pri príjme na oddelenie a tiež dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hodine. Dňa XX.XX.XXXX od XX.XX hodiny ráno nastúpila službu C.. K. T.. Táto lekárka sa tiež mala oboznámiť s jej vstupným vyšetrením a kardiografickým záznamom, ktoré nesprávne vyhodnotila. Ďalšie kardiografické záznamy boli spracované dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hodine, teda počas služby tejto lekárky. V čase jej prijatia na pôrodnícke oddelenie boli hospitalizované iba dve rodičky. Neskôr ostala na oddelení sama, pretože druhá hospitalizovaná rodička už porodila a bola presunutá na novorodenecké oddelenie. Uviedla, že vo večerných hodinách dňa XX.XX.XXXX od XX.XX hodiny a v ranných hodinách dňa XX.XX.XXXX bola na oddelení úplne sama; službukonajúca lekárka C.. T. a ani sestričky na oddelení o ňu nejavili záujem, neprišli ju ani pozrieť.

4. V noci z XX.XX. na XX.XX.XXXX mala veľké bolesti. Nemohla sa však dovolať žiadnej pomoci, pretože na izbe nebolo žiadne zariadenie, ktorým by si pomoc privolala. Na jej krik a volanie nikto neodpovedal. V bolestiach nebola schopná ani vyjsť z izby na chodbu. Takto bola bez akejkoľvek pomoci a záujmu personálu ponechaná v utrpení až do rána do XX.XX hod. dňa XX.XX.XXXX, kedy prišla sestrička spraviť ďalšie CTG vyšetrenie. Pri tomto vyšetrení bola zistená nedostatočná činnosť srdca plodu, preto ju sestrička preložila na operačnú sálu. Lekárka C.. T. mala zabezpečiť operačný tím. Aj pri zabezpečovaní operácie bolo konanie službu konajúcej lekárky C.. T. a nemocnice chaotické a neprofesionálne. Ďalší lekár C.. E. boli síce bezodkladne informovaný telefonicky o tom, že bude po neho vyslaná sanitka, ktorú vyčkával pred svojim domom, avšak vzhľadom na to, že táto neprichádzala, rozhodol sa jej ísť oproti. Takto prišiel pešo až do samotnej nemocnice bez toho, aby sa so sanitkou stretol. Tieto nedostatky v organizácii práce v nemocnici vyústili do toho, že operácia sa začala až o XX.XX hodine. To bolo tiež dôvodom toho, že jej dieťa sa ešte pred operáciou udusilo v jej tele a po operácii sa ho už lekárom nepodarilo oživiť.

5. Žalobkyňa poukázala na to, že vec bola riešená v trestnom konaní, v ktorom bol preverovaný postup službukonajúcich lekárov. V priebehu vyšetrovania boli zabezpečené viaceré znalecké posudky, ktoré vyhodnocovali všetky okolnosti prípadu. V konečnom dôsledku bol braný do úvahy najmä znalecký posudok forensic.sk., Inštitútu forenzných medicínskych expertíz s.r.o., č. XXX/XXXX, ktorý vyhodnotil aj výsledky predchádzajúcich posudkov. Podľa tohto posudku došlo k nedostatočnému poskytovaniu zdravotníckej starostlivosti zo strany ošetrujúcich lekárov. Ošetrujúci nemocničný personál, najmä lekári, nedostatočne vyhodnotili dostupné informácie a CTG vyšetrenia. Už pri prvom príjme sama oznámila lekárom, že jej odtiekla zelená plodová voda. C.. P. sa pritom vyjadril, že ani nezistil, že by bol potrebný operačný zákrok, pretože jej plodová voda neodtiekla. Podľa vyjadrenia znalca mal však lekár už túto informáciu vyhodnotiť ani rizikovú, pretože zelená plodová voda signalizuje ohrozenie infekciou alebo nedostatok kyslíka. Nedostatočne boli zo strany lekárov vyhodnotené CTG záznamy z vyšetrení činnosti srdca plodu. Predmetný znalecký posudok súčasne konštatuje, že nedostatky v práci zdravotníckeho personálu v nemalej miere vychádzali z nedostatkov na strane samotnej nemocnice. Tieto spočívajú na jednej strane v nedostatočnom technickom vybavení (zastarané prístroje, chýbajúce signalizačné zariadenia na izbách), na druhej strane v chaotickej organizácii práce v nemocnici pri službách mimo bežných pracovných dní. Všetky tieto faktory sa odzrkadlili v tom, že vinnou z trestného činu ublíženia na zdraví bola uznaná iba žalovaná 2/. Bol jej uložený trest v nízkej výške práve z dôvodu, ktoré boli ovplyvnené nedostatkami na strane žalovanej 1/, teda nemocnice.

6. Žalobkyňa v žalobe poukázala na ust. § 11, § 12 a § 13 zákona č. 40/1964 Zb. (ďalej len Občiansky zákonník alebo O.z.). Dôvodila, že konaním žalovaných došlo k tomu, že boli porušené práva na ochranu osobnosti, a to jednak jej vlastné, ako aj jej ešte nenarodeného dieťaťa. S plnou dôverou sa totiž obrátila na nemocnicu a jej lekárov v čase, kedy ako prvorodička s rizikovým tehotenstvom potrebovala ich lekársku starostlivosť o seba a svoje dieťa. Lekárska starostlivosť jej však bola vinou žalovaných poskytnutá nedostatočne. To malo za následok smrť dieťaťa ešte pred jeho narodením. Jej osobne tým

vznikla silná psychická trauma. V priebehu jednej hodiny stratila dieťa, ktoré deväť mesiacov nosila pod srdcom, pričom toto dieťa malo právo na život, ktoré mu bolo odmietnuté neadekvátnym správaním sa lekárov pri pôrode. Dlho sa so stratou svojej prvorodenej dcéry nevedela zmieriť. Neskôr zámerne odišla späť do Španielska, kde sa snažila so svojim partnerom so stratou dieťa zmieriť. Vo svojom partnerovi však videla aj svoje dieťa, čo sa prirodzene odzrkadlilo v častých citových výstupoch. Jej priateľ nechápal, prečo stále plače; nevedel ju v jej smútku utešiť. Je len samozrejmé, že takýto nevyrovnaný vzťah potom nemal dlhé trvanie. Neprišla teda iba o dieťa, ale aj o partnera. Po rozpade vzťahu hľadala psychickú oporu vo vzťahu s iným mužom. Bol to z jej strany skôr akt zúfalstva, ani toto priateľstvo dlho nevydržalo napriek tomu, že sa z neho narodil syn. Ani tejto jej priateľ nechápal, prečo býva často smutná a prečo plače. Nechcel si dať vysvetliť, že sa opakovane zúčastňuje vyšetrovacích úkonov, ktoré jej stratu prvého dieťaťa neustále pripomínajú. Neskôr sa vrátila bývať späť do Brezna k svojim rodičom. Skutočnosť, že trestné konanie nebolo stále ukončené, malo na jej psychiku veľmi nepriaznivý vplyv. V tomto všetkom žila až do decembra 2012, kedy jej bolo doručené písomné uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici o zamietnutí odvolania C.. T. proti rozsudku Okresného súdu Brezno sp.zn. 2T/172/2006-416. Takmer sedem a trištvrte roka stále opakovane myslela na dieťa, ktoré sa vinou lekárov a nemocnice nedožilo svojho narodenia a očakávala spravodlivé rozhodnutie vo veci.

7. V priebehu celého trestného konania ju opakovane urážalo správanie sa žalovanej 2/, ktorá si žiadnu chybu nechcela pripustiť. Ešte horšie však bolo vystúpenie žalovanej 2/ po vyhlásení rozhodnutia odvolacieho súdu o zamietnutí jej odvolania, kde sa vyjadrila, že dieťa patrilo aj tak do koša, pretože to bol „neger“. Pre ňu bolo ťažkou citovou stratou už to, že stratila dieťa, ktoré deväť mesiacov nosila vo svojom tele. To, že ho lekárka, ktorá tiež zavinila jeho smrť, označila za „negra“, ju hlboko ranilo. Týmto spôsobom sa rany na jej duši len prehlbovali namiesto toho, aby ich čas upokojil a hojil. Na takúto stratu človek nemôže zabudnúť, iba postupom času sa dá bolesť zmierňovať. Žila však v tom, že ani jej dieťa nemôže byť v pokoji v hrobe, kým nebudú potrestaní tí, ktorí môžu za jeho smrť. Ani to, že nakoniec bola službu konajúca lekárka uznaná za vinnú za smrť jej dcéry, jej na duši nepomohlo, pretože uložený trest je tak mierny, že sa míňa akýmkoľvek účinkom.

8. Uznesením č.k. 4C/132/2013-12 zo dňa 15.05.2013 súd priznal žalobkyni oslobodenie od súdnych poplatkov.

9. Žalovaná 2/ v písomnom vyjadrení doručeným súdu dňa 07.06.2013 uviedla, že so žalobou nesúhlasí. Vzniesla námietku premlčania práva uplatneného podľa ust. § 11 - § 13 O.z. a žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Dôvodila, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je podľa § 13 ods. 2 O.z. osobným právom majetkovej povahy, ktoré je možné vyjadriť peňažným ekvivalentom. Toto právo podlieha premlčaniu vo všeobecnej premlčacej lehote podľa § 101 O.z., ktorá sa počíta od okamihu zásahu do práva fyzickej osoby na ochranu osobnosti. Nárok na náhradu vznikol dňa XX.XX.XXXX, kedy si ho mohla žalobkyňa uplatniť prvýkrát. Podaním žaloby na Okresnom súde Brezno až dňa 19.03.2013 sa tento nárok považuje za premlčaný. Súhlasila s vyjadrením žalovanej 1/ a doplnila, že všetky skutočnosti sa stali tak, ako sú uvedené v jeho vyjadrení k žalobe.

10. Žalovaná 1/ v písomnom podaní doručenom súdu dňa 07.06.2013 uviedla, že so žalobou nesúhlasí a ako nedôvodnú ju žiadala zamietnuť. Tiež vzniesla námietku premlčania práva uplatneného podľa ust. § 11 - § 13 O.z.. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy (peňažná satisfakcia) je podľa ust. § 13 ods. 2 O.z. osobným právom majetkovej povahy, ktoré je možné vyjadriť peňažným ekvivalentom. Toto právo podlieha premlčaniu vo všeobecnej premlčacej lehote podľa § 101 O.z., ktorá sa počíta od okamihu zásahu do práva fyzickej osoby na ochranu osobnosti. Nárok na náhradu vznikol dňa XX.XX.XXXX, kedy si ho mohla žalobkyňa po prvýkrát uplatniť. Podaním návrhu na začatie konania na Okresnom súde Brezno dňa 19.03.2013 je potrebné považovať nárok za premlčaný, pretože právo žalobkyne bolo premlčané uplynutím všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty. Konkretizovala, že začiatok plynutia premlčacej lehoty podľa § 101 O.z. je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Do zásahu do osobnostných práv žalobkyne došlo dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hodine v čase kritického stavu novorodenca ženského pohlavia, čo malo za následok jeho úmrtie vnútromaternicovým udusením v priebehu pôrodu. Na základe uvedeného tak žalobkyňa mohla svoje právo na uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatniť dňa XX.XX.XXXX. Týmto dňom začala plynúť všeobecná premlčacia lehota, plynutie ktorej sa skončilo dňa XX.XX.XXXX. Žalobkyňa podala žalobu na súd až dňa 19.03.2013.

11. Žalovaná 1/ zároveň poukázala na skutočnosť, že ošetrujúca lekárka žalobkyne C.. T. a v tom čase aj C.. P. ako primár gynekologicko-pôrodníckeho oddelenia nemocnice s poliklinikou Brezno n. o. bezprostredne po tejto tragickej udalosti vyjadrili svoju ľútosť žalobkyni a jej rodičom v mene svojom a tiež v mene zdravotníckeho zariadenia. Lekári tak urobili aj napriek tomu, že ich žalobkyňa a jej rodinní príslušníci verbálne hrubo napadli. Skutočnosti uvádzané žalobkyňou v žalobe týkajúce sa vyjadrení, ktoré mala C.. T. vysloviť k rase dieťaťa, sa nezakladajú na pravde. Už zo samotného postavenia súdu a jeho zodpovednosti za priebeh pojednávania vyplýva ich neprípustnosť. Preto ich žalovaná 1/ považuje za tendenčné a premeniace z vlastných pochybností žalobkyne.

12. Žalobkyňa sa písomným podaním doručeným súdu dňa 10.10.2013 vyjadrila ku skutočnostiam, ktoré uviedli obidve žalované vo svojich vyjadreniach k jej žalobe. Uviedla, že vyjadrenia žalovaných nesmerujú žiadnym spôsobom k opisu skutkového stavu. Je teda zrejmé, že ho buď nespochybňujú alebo celkom neuznávajú. S ohľadom na ich prístup k veci už v predchádzajúcom trestnom konaní je zrejmé, že najmä žalovaná 2/ si sama žiadnu chybu nepriznáva. Výroky na adresu dieťaťa, ktoré sa jej vinou nedožilo vlastného narodenia, odzneli na Krajskom súde v Banskej Bystrici; nerozumie, prečo sa k tejto situácii vyjadruje iba žalovaná 1/, ktorá tam ani nebola. Vyjadrenia žalovaných sa obmedzujú iba na vznesenie námietky premlčania uplatneného nároku na peňažnú satisfakciu. Podľa názoru žalovaných mohla právo na priznanie peňažného nároku uplatniť po prvýkrát dňa XX.XX.XXXX; toto jej právo sa premlčalo uplynutím premlčacej doby dňa XX.XX.XXXX. Žalované však pri vznesení námietky premlčania neberú do úvahy priebeh trestného konania. Už v jeho prípravnom konaní vystupovala v postavení poškodenej. V tomto procesnom postavení bola vypočúvaná pred orgánmi činnými v trestnom konaní dvakrát, a to dňa XX.XX.XXXX a XX.XX.XXXX. Pri výsluchu konanom XX.XX.XXXX sa ako poškodená pripojila k trestnému stíhaniu. Pri následkom výsluchu dňa XX.XX.XXXX sa k trestnému stíhaniu pripojila s požiadavkou na náhradu škody (v adhéznom konaní), ktorá spočívala v poskytnutí spôsobenej nemajetkovej ujmy. Výšku tejto škody nevyčíslila, ponechala ju na úvahu súdu. V rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 2T/172/2006-416 zo dňa 16.04.2012 sa súd vysporiadal s otázkou náhrady škody pre poškodenú v poslednom odseku výroku tak, že ju odkázal na občianske súdne konanie. Na strane 16 v poslednom odseku rozsudku to súd odôvodnil tým, že poškodená neuviedla základ ani výšku odškodnenia. Preto súd v trestnom konaní nemohol prejav vôle poškodenej nahradiť; odkázal ju preto na občianske súdne konanie. S týmto odôvodnením však nemožno súhlasiť, pretože pri uplatnení nároku na náhradu škody pri výsluchu dňa 11.09.2006 celkom zreteľne vyjadrila vôľu uplatniť si finančné odškodnenie (satisfakciu) za stratu dieťaťa. Právny základ bol teda jednoznačne určený; nebola určená iba výška požadovanej náhrady. Žalobkyňa dôvodila tým, že podľa § 112 vety prvej O.z., ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. Je teda zrejmé, že premlčacia doba odo dňa uplatnenia nároku na náhradu škody, ktorá spočívala vo finančnom odškodnení pred príslušným orgánom činným v trestnom konaní, spočívala (jej plynutie bolo dočasne zastavené) až do rozhodnutia vo veci samej, ktorým súd žalobkyňu odkázal na občianske súdne konanie. Odo dňa možnosti prvého uplatnenia nároku na súde (29.03.2005) do dňa uplatnenia nároku na náhradu škody v trestnom konaní plynula premlčacia doba 1 rok 5 mesiacov a 18 dní. Spornou sa môže javiť otázka, či premlčacia doba spočívala až do konečného rozhodnutia odvolacieho súdu alebo len do rozhodnutia prvostupňového súdu, ak poškodená nepodala proti výroku rozsudku č.k. 2T/172/2006-416 zo 16.04.2012, ktorým bola odkázaná na občianske súdneho konanie, odvolanie. Ani v prípade, ak by bol braný do úvahy termín vyhlásenia rozsudku prvostupňového súdu (alternatíva pre žalobkyňu nepriaznivejšia), nemohlo dôjsť k premlčaniu uplatneného nároku. Premlčacia doba v takomto prípade spočívala až do dňa vyhlásenia rozsudku prvostupňového súdu, t.j. do dňa 16.04.2012 a znova začala plynúť dňa 17.04.2012. Žalobu podala na súde dňa 19.03.2013, na základe čoho premlčacia doba znova podľa § 112 vety prvej O.z. spočíva. Odo dňa vyhlásenia rozsudku v trestnej veci prvostupňovým súdom (16.04.2012) do podania civilnej žaloby (19.03.2013) uplynulo 11 mesiacov a 2 dni. V dôsledku spočívania premlčacej doby počas trestného konania tak uplynula premlčacia doba do dňa uplatnenia nároku civilnou žalobou na súde maximálne celkom 2 roky, 4 mesiace a 20 dní. Z toho jednoznačne vyplýva, že uplatnený nárok premlčaný nie je.

13. Žalobkyňa poukázala aj na to, že žalovaná 1/ uvádza, že bezprostredne po tragickej udalosti vyjadril primár gynekologicko-pôrodníckeho oddelenia C.. P. a ošetrujúca lekára C.. T. (žalovaná 2/) ľútosť vo svojom mene a v mene zdravotníckeho zariadenia. Vyjadrenie prípadnej ľútosti však nemožno považovať za dostatočné ospravedlnenie, najmä nie z toho pohľadu, aké pochybenia na

strane zdravotníckeho personálu, vybavenia a zaužívaných postupov NsP Brezno n. o. boli v priebehu trestného konania zistené. Vyjadrenia žalovaných považuje za účelové. C.. P. nie je štatutárnym zástupcom žalovanej 1/ a nemôže v jeho mene konať navonok. Žalovaná 2/ nielen svojim vyjadrením sa k žalobe, ale tiež svojim správaním počas celého trestného konania, dala jednoznačne najavo, že jej dôsledky nesprávne poskytnutej zdravotníckej starostlivosti ľúto nie sú a že v tomto prípade nemá žiadnu sebareflexiu. Pri podaní vyjadrenia k takejto žalobe je na mieste očakávať, že žalovaní znova vyjadria ľútosť nad tým, že ich vinou zomrelo ešte nenarodené dieťa. Ani toho sa však nedočkala, čo svedčí o celkovom prístupe žalovaných k veci. K predmetnému vyjadreniu žalobkyňa pripojila listinné doklady, a to zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného v trestnom stíhaní vedenom na OR PZ Brezno, ÚJaKP PZ ČVS: ORP - 114/OdV - BR - 2005 zo dňa 11.09.2006 a 03.05.2005.

14. Súd vo veci vytýčil termín pojednávania na 22.05.2014, na ktoré predvolal účastníkov konania.

15. Žalovaná 2/ v podaní doručenom súdu dňa 15.05.2014 uviedla, že žalobkyňa sa bez podrobnejšej právnej argumentácie domnieva, že za neoprávnený zásah do jej osobnostných práv v zmysle § 11 a nasl. O.z. zodpovedajú žalovaní spoločne a nerozdielne. Vychádza zrejme z predpokladu, že civilnoprávna zodpovednosť žalovanej 2/ je bez ďalšieho daná v nadväznosti na právoplatný výrok rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 2T/172/2006-416 zo dňa 16.04.2012 o vine C.. K. T., ktorým je súd viazaný (§ 135 ods. 1 O.s.p.). V tejto súvislosti žalovaná 2/ poukázala na dve relevantné skutočnosti :

a) zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku SR za daného skutkového stavu nevyplýva spoločná zodpovednosť žalovaných za zásah do práva na ochranu osobnosti. Pasívna solidarita na strane žalovaných nemôže byť dôsledkom individuálnej vôle žalobkyne vyjadrenej v príslušnom procesnom úkone (žaloba), ale musí mať nevyhnutne hmotnoprávny základ. Poukázala v tej súvislosti na § 511 ods. 1 O.z.. Dôvodila, že zo žiadneho právneho predpisu, rozhodnutia súdu, dohody účastníkov a ani z povahy plnenia nevyplýva, že návrhom uplatnený nárok má na strane žalovaných charakter spoločného záväzku, ktorý by odôvodňoval uloženie povinnosti plniť spoločne a nerozdielne. Z tohto dôvodu nie je pasívna solidarita žalovaných prípustná, a preto petitu návrhu nemožno v požadovanom znení vyhovieť,

b) žalovaná 2/ je riadnou zamestnankyňou Nemocnice s poliklinikou Brezno, n. o., teda žalovanej 1/. Bola ňou aj v čase tragického úmrtia dieťaťa žalobkyne dňa XX.XX.XXXX. Všetky úkony v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti v súvislosti s predpôrodným stavom a pôrodom žalobkyne boli zo strany žalovanej 2/ a žalovanej 1/ realizované v rámci riadneho pracovno-právneho vzťahu a pri bežnom a pravidelnom plnení pracovných úloh pre zamestnávateľa. Poukázala v tej súvislosti na ust. § 853 ods. 1 O.z., § 420 ods. 2 O.z. a dôvodila, že v nadväznosti na počiatky teoreticko-právnych úvah o „odškodňovaní“ smrteľných následkov protiprávnych činov prostredníctvom ustanovení o ochrane osobnosti podľa § 11 a nasl. O.z. je pomerne intenzívne diskutovaná aj téma analogickej (§ 853 ods. 1 O.z.) aplikácie ustanovenia § 420 ods. 2 O.z. v týchto prípadoch. Právna doktrína a súdna prax sa medzičasom bezvýhradne ustálili v tom, že norma obsiahnutá v § 420 ods. 2 O.z. sa v celom rozsahu vzťahuje aj na prípady zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti, čo plne zodpovedá zmyslu a právnemu účelu, ktorému má za daných okolností použitie ustanovení o ochrane osobnosti slúžiť. Uplatnenie tohto ustanovenia teda náležite odôvodňuje aj jeho „teleologická“ interpretácia. Na podporu svojich tvrdení poukázala aj na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 11.12.2003, sp.zn. 30Cdo/73/2003, ktorý bol publikovaný aj v odbornom periodiku Právní rozhledy č. 7/2004 na str. 270. Dôvodila, že v súčasnej dobe sa v rámci právnej praxe jedná o všeobecne akceptovanú a štandardne uplatňovanú aplikáciu § 420 ods. 2 O.z., ktorú potvrdzuje aj rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenie NS SR zo dňa 20.04.2011, sp. zn. 4Cdo/168/2009). Aj v súlade so závermi trestného konania je zrejmé, že žalovaná 2/ spôsobila protiprávny následok ako zamestnankyňa žalovanej 1/; výkon jej pracovnej činnosti v tejto súvislosti nebol sprevádzaný absenciou miestneho, časového ani vecného vzťahu k plneniu úloh verejného poskytovania zdravotnej starostlivosti v NsP Brezno n. o. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že na strane žalovanej 2/ nie je daná individuálna zodpovednosť za zásah do práva na ochranu osobnosti žalobkyne, ktorý bol vyvolaný úmrtím jej dieťaťa počas pôrodu dňa XX.XX.XXXX.

16. Žalovaná 2/ ďalej uviedla, že žalobou uplatnený satisfakčný nárok (pokiaľ ide o jeho peňažné vyjadrenie v rozsahu zadosťučinenia vo výške 150 000,- Eur) podlieha premlčaniu vo všeobecnej premlčacej dobe podľa § 101 O.z.. Táto skutočnosť nie je medzi účastníkmi sporná a je potvrdená ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Actio nata je u žalobkyne daná dňom XX.XX.XXXX, kedy

došlo k tragickému úmrtiu jej dcéry. V nasledujúci deň začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorej koniec pripadol na piatok XX.XX.XXXX. Vzhľadom na to, že táto lehotu uplynula bez toho, aby si žalobkyňa riadne uplatnila svoj satisfakčný nárok na súde a vyvolala tým účinky v zmysle § 112 O.z. (spočívanie plynutia premlčacej doby), možno objektívne konštatovať, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný. Keďže žalovaná 1/ písomným podaním zo dňa 03.06.2013 premlčanie riadne namietla, rovnako ako aj žalovaná 2/ písomným podaním zo dňa 01.06.2013, nie je v zmysle § 100 ods. 1 O.z. možné premlčané právo žalobkyni priznať. Pokiaľ žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 10.10.2013 argumentuje tým, že nárok podľa tejto žaloby bol už riadne uplatnený v adhéznom konaní, čo malo za následok spočívanie plynutia premlčacej doby a v konečnom dôsledku včasné podanie žaloby, s týmto jej právnym názorom nemožno súhlasiť. Žalobkyňa si nárok v adhéznom konaní neuplatnila riadne, čo v odôvodnení odsudzujúceho rozsudku konštatoval aj Okresný súd Brezno (rozsudok sp.zn. 1T/172/2006-416, str. 16). Pre spočívanie plynutia premlčacej doby v zmysle § 112 O.z. je nevyhnutné, aby poškodený v adhéznom konaní uplatnil svoj nárok čo do právneho dôvodu a výšky s dostatočnou určitosťou tak, aby o tomto nároku mohol súd konajúci v trestnej veci rozhodnúť. Vyjadrenie poškodeného, že sa pripája k trestnému konaniu a žiada náhradu škody, tieto kritéria bez ďalšieho nespĺňa, a preto nemá za následok spočívanie plynutia premlčacej doby. Uvedené tvrdenie potvrdzuje aj mnohopočetná judikatúra, napr. R 7/1968, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.02.2012, sp. zn. 1Cdo/43/2010, uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24.05.2006, sp. zn. 25Cdo/2478/2004. Za daných okolností teda nemožno objektívne konštatovať, že žalobkyňa si riadne a včas uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobnej zásahom do jej práva na ochranu osobnosti v adhéznom konaní a že v dôsledku tejto skutočnosti sú odporcami vznesené námietky premlčania nedôvodné.

17. Žalovaná 2/ sa v predmetnom podaní vyjadrila aj k výške uplatneného nároku a uviedla, že uplatnená suma 150 000,- Eur nie je v žalobe skutkovo ani právne zdôvodnená. Žalobkyňa poukazuje iba na to, že danú sumu považuje za primeranú. Za daných okolností nie je možné vyhodnotiť, resp. verifikovať správnosť jej argumentácie, pretože absentuje samotná argumentácia. Vo vzťahu k určeniu výšky náhrady navyše nebol zo strany žalobkyne navrhnutý žiadny dôkaz. Ustanovenie § 13 ods. 3 O.z. je typickým prejavom tzv. sudcovského práva, ktorého imanentným znakom je to, že výška rozsudkom priznaného peňažného plnenia nemá bezprostredný hmotnoprávny základ, ale je dôsledkom vecne preskúmateľnej úvahy súdu (§ 136 O.s.p.). Uviedla, že právny poriadok SR neobsahuje priamu úpravu občiansko-právnej zodpovednosti za usmrtenie blízkej osoby voči pozostalým rodinným príslušníkom. Teoretická diskusia o vyplnení tejto medzery v objektívnom práve je v odbornej verejnosti vedená len približne desaťročie. Naďalej však absentujú akékoľvek vecné zákonné kritériá pre numerické vyjadrenie „hodnoty ľudského života“, pokiaľ ide o traumu na strane pozostalých príbuzných. V štandardnej judikatúre slovenských súdov sa z toho dôvodu medzičasom uplatňuje čiastočne analogická aplikácia dvoch právnych inštitútov, ktorých hmotnoprávna povaha je v najvýraznejšej miere príbuzná spornej náhrade nemajetkovej ujmy pozostalých v dôsledku zásahu do ich práva na ochranu osobnosti úmrtím blízkej osoby :

a) právna úprava v Českej republike do 31.12.2013, ktorá je svoju úpravou zjavne najpríbuznejšia slovenskej legislatíve, vychádza z identických princípov a hodnôt a bola do 31.12.1992 s touto legislatívou jednotná a je taktiež založená na Občianskom zákonníku z roku 1964. V tej súvislosti poukázala na ust. § 444 ods. 3 českého O.z. a dôvodila, že v súlade s uvedenou právnou úpravou by odškodnenie pozostalej matky, ktorej dieťa sa nenarodilo živé, predstavovalo približne 3 100,- Eur,

b) právna úprava odškodňovania obetí násilných trestných činov v zmysle zák. č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších predpisov, konkrétne druhá a tretia veta § 5 ods. 1 vyššie citovaného zákona uvádza, že „ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiat násobku minimálnej mzdy. Ak právo na odškodnenie majú viacerí poškodení, rozdelí sa uvedená suma medzi nich rovnakým dielom“. Táto suma pre rok 2014 predstavuje v nadväznosti na § 1 písm. a) Nariadenia vlády SR č. 321/2013 Z. z. 17 600,- Eur. Žalovaná 2/ s osobitným dôrazom podotkla, že citovaný zákon sa vzťahuje na odškodňovanie obetí úmyselných násilných trestných činov, pričom ona sa žiadneho takéhoto konania nedopustila. Jej skutok bol v trestno-právnej rovine kvalifikovaný ako zavinený na úrovni nedbanlivosti. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností žalovaná 2/ poukázala na výrazný nepomer medzi žalobou uplatneným nárokom vo výške 150 000,- Eur a štandardnou úrovňou odškodňovania smrteľných následkov v osobnostnej sfére pozostalých. Žalobkyňa navyše nevynaložila snahu o zdôvodnenie výšky požadovaného odškodnenia v rovine právnej ani skutkovej.

18. Žalovaná 2/ poukázala aj na jurisdikčnú prax niektorých slovenských súdov ohľadom výšky nemajetkovej ujmy priznanej príbuzným usmrtenej osoby. Uviedla, že jej zámerom nie je nerešpektovať alebo dokonca spochybňovať de facto celoživotnú traumu a utrpenie žalobkyne. Uplatnený nárok však v podstatných okolnostiach nemá oporu v právnom poriadku SR, nevytvára na strane žalovanej 2/ priestor na jeho uznanie, a ako taký je argumentačne neudržateľný. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaná 2/ žiadala, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Vzhľadom na tragické okolnosti prípadu si nárok na náhradu trov konania neuplatnila. Žalovaná 2/ priložila k svojmu písomnému vyjadreniu listinné doklady, a to rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 11.12.2003, sp. zn. 30Cdo/73/2003 obsiahnutý v odbornom periodiku Právní rozhledy č. 7/2004 na str. 270, odborný článok JUDr. Petra Kerecmana, PhD., advokáta so sídlom AK Košice, s názvom „Ešte raz o náhrade citovej ujmy v peniazoch“, odborný článok JUDr. Zuzany Kupcovej, PhD. s názvom „Interpretácia § 11 O.z. alebo ochrana osobnosti trochu inak“, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/43/2010 zo dňa 29.02.2012, odborný článok s názvom „Konanie o nároku na náhradu škody v rámci trestného konania“ uverejnený v publikácii JUDr. Edmunda Horvátha s názvom „Judikatúra vo veciach premlčania v súkromnom práve“, prvé vydanie, Iura Edition, Bratislava, 2010, ako aj z internetu vytlačený článok s názvom „Wergelt II: Kolik stojí lidský život“ zo dňa 19.06.2008, publikovaný na portáli „Jiné právo“.

19. Na pojednávaní dňa 22.05.2014 žalobkyňa zotrvala na podanej žalobe v plnom rozsahu. Uviedla, že je pravda, že v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/228/2012 je potrebné aj v tomto prípade pri použití analógie podľa § 853 Obč. zákonníka aplikovať § 420 a nasl. O.z. o náhrade škody aj pre prípad požadovanej náhrady na zaplatenie nemajetkovej ujmy. Súčasne však poukázala na to že Najvyšší súd SR v citovanom uznesení uvádza, že táto zásada nie je zásadou výlučnou, a je preto potrebné skúmať všetky potrebné okolnosti prípadu. Ak by aj analogicky bolo možné považovať náhradu nemajetkovej ujmy za náhradu určitej škody, ktorá vznikla žalobkyni, resp. jej nenarodenému dieťaťu, je potrebné zaoberať sa aj širšími súvislosťami, a to predovšetkým tým, že v súčasnej rozhodovacej praxi súdov je postavenie poškodeného postavením najsilnejším a je jeho právo domáhať sa náhrady (či už škody alebo nemajetkovej ujmy) voči tomu, kto mu túto škodu spôsobil, resp. zodpovedá za zásah do osobnostných práv. Z toho vyplýva, že zodpovedná nie je len organizácia, za ktorú žalovaná 2/ vykonávala činnosť v rámci svojho pracovného zaradenia. Žalovaná 2/ za konanie, ktorým sa dopustila trestného činu, nesie aj trestnú zodpovednosť. Preto je potrebné, aby niesla aj osobnú zodpovednosť za náhradu škody, resp. nemajetkovú ujmu, ktorú svojim protiprávnym postupom spôsobila. Preto je daná zodpovednosť nielen organizácie, za ktorú žalovaná 2/ v pracovnom pomere konala, ale aj priamo osobná zodpovednosť žalovanej 2/. Vychádza pritom aj zo znaleckého posudku, z ktorého súd vychádzal pri rozhodovaní v trestnom konaní. Je toho názoru, že v danom prípade je daná pasívna legitimácia obidvoch žalovaných aj s prihliadnutím na skutočnosť, že zásah do osobnej integrity bol v zmysle znaleckého posudku spôsobený kombináciou nesprávnych postupov žalovanej 2/ s nedostatočným vybavením a nedostatočnou organizáciou práce žalovanej 1/. Preto sa žalobkyňa rozhodla žalovať obidvoch žalovaných, od ktorých žiada ospravedlnenie a zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy, a to spoločne a nerozdielne. Tým je dané aj nerozlučné spoločenstvo týchto dvoch účastníkov konania.

20. Pokiaľ ide o námietku premlčania uznala, že aj Najvyšší súd SR zaujal stanovisko, že náhradu škody v trestnom konaní je potrebné uplatniť tak, že táto škoda sa riadne vyčísli. V danom prípade sa však jedná o náhradu škody, ktorá bola uplatnená ako nemajetková ujmu, ktorú žalobkyňa uplatnila najneskôr pri svojom výsluchu dňa 11.09.2006 v prípravnom konaní. Z jej vyjadrenia jednoznačne vyplýva, že žiada zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy, pričom jej výšku ponechala na úvahe súdu. Zastáva názor, že sa jedná o dostatočné a kvalifikované uplatnenie náhrady škody v trestnom konaní. Je to totiž iný prípad, ako keď niekomu bola spôsobená škoda krádežou alebo pri dopravnej nehode, kde je potrebné škodu špecifikovať a riadnym spôsobom aj preukázať. Pri nemajetkovej ujme táto povinnosť podľa jeho právneho názoru daná nie je. Súd rozhodujúci o obžalobe mohol v zmysle Trestného poriadku rozhodnúť aj o náhrade nemajetkovej ujmy podľa vlastného uváženia. Poukázala aj na to, že žalobkyňa počas celého trestného konania vystupovala aktívne: podala trestné oznámenie, zúčastňovala sa na pojednávaniach, výsluchoch a po celý čas očakávala, že o náhrade škody rozhodne súd v trestnom konaní. V konečnom dôsledku súd právoplatne rozhodol o vine a treste až v decembri 2012. Žalobkyňa už v januári 2013 navštívila svojho právneho zástupcu; ktorý so žalobkyňou tento prípade niekoľkokrát prebral a už v marci 2013, teda tri mesiace po právoplatnosti trestného rozsudku, podala žalobcu civilnú žalobu na súde. Preto tvrdí, že konala po celý čas riadne, a to či už v trestnom konaní, ako aj po

jeho skončení. Poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp.zn. IIÚS 309/95 zo dňa 15.01.1999, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/171/2012, v ktorých bolo konštatované, že za určitých okolností môže byť vznesenie námietky premlčania uplatnením práva v rozpore s dobrými mravmi. Vyššie uvedené uznesenie Najvyššieho súdu sa týkalo prípadu, kedy bola škoda spôsobená trestným činom; v rámci trestného konania nedošlo k vysporiadaniu a rozhodnutiu o náhrade škody; v rámci občiansko-právnych vzťahov by už nárok bol premlčaný, avšak práve z hľadiska uplatnenia námietky premlčania v súlade s dobrými mravmi súdy (prvostupňový aj druhostupňový) vyhodnotili vznesenie námietky za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi a rozhodli v prospech žalobcu. Ani Najvyšší súd SR nevidel v ich postupe žiadne pochybenie a dovolanie žalovanej zamietol. Preto zastáva názor, že ani v posudzovanom prípade nemožno považovať nárok žalobkyne za premlčaný, pretože jednak premlčaný nie je, keď bol riadne uplatnený a premlčacia doba spočívala podľa § 112 vety prvej O.z.. V prípade žalovanej 1/, voči ktorej škoda nebola uplatnená, je vznesenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi. Z týchto dôvodov je potrebné, aby sa súd zaoberal nárokom žalobkyne na zaplatenie nemajetkovej ujmy.

21. Doplnila, že prvá časť žaloby, v ktorej žalobkyňa požaduje ospravedlnenie, premlčaniu nepodlieha. Právo na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. O.z. nie je právom majetkovým. Z tohto titulu nepodlieha premlčaniu. Preto je možné domáhať sa ochrany podľa vyššie uvedených ustanovení O.z. bez obmedzenia akejkoľvek premlčacej doby. Akési vyjadrenie sústrasti, ktoré ani nie je preukázané zo strany C.. P., nebolo dostatočné. Je potrebné, aby aj samotná nemocnica a lekárka, ktorá priamo osobne spôsobila nedostatky pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, bola zaviazaná zaslať žalobkyni ospravedlnenie, keď jej ho už neposkytla osobne. Súdy v SR už opakovane vo svojej judikatúre jednoznačne konštatovali, že je potrebné poskytnúť ochranu osobnosti osobám, medzi ktorými existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, je potrebné zvážiť viac okolností. Výška nemajetkovej ujmy je súhrnom určitých kritérií a je potrebné ich posudzovať osobitne v každom prípade, pretože každý prípad vyvoláva iné ťažkosti a inú ujmu. V danom prípade vidí rovinu spôsobenej ujmy vzniknutej žalobkyni v troch fázach. Žalobkyni samotnej totiž nebolo poskytnutá dostatočná zdravotná starostlivosť žalovanou 2/, ktorá plnila pracovné úlohy pre žalovanú 1/. Tým žalobkyňa trpela. Do nemocnice prišla už dňa XX.XX., po celý nasledujúci deň XX.XX. sa nič nedialo a až o XX.XX hodine ráno dňa XX.XX.XXXX sa prišla na žalobkyňu pozrieť sestrička. V tom čase už žalobkyňa trpela veľkými bolesťami, ktoré jej nedovoľovali ani vstať z postele. Nebola sama schopná privolať si akúkoľvek pomoc, nikto z ošetrujúceho personálu sa na ňu neprišiel ani pozrieť. Samotné zistenie problematického priebehu pôrodu a zvolanie zdravotníckeho personálu na operačnú sálu trvalo jednu hodinu 25 minút. Došlo tak k smrti nenarodeného dieťaťa, pričom tak, ako vyplýva zo znaleckých posudkov, dieťa sa mohlo narodiť živé, hoci úplne zdravé by nebolo. Jeho zdravotné postihnutie by však neznamenalo následnú smrť po narodení. Dieťa by sa jednoznačne narodilo živé v prípade, ak by bola žalobkyni poskytnutá riadna lekárska starostlivosť. Za uvedený postup znalci označili zodpovedných obidvoch žalovaných, a to či už z hľadiska organizácie práce, ako aj z hľadiska priameho výkonu poskytovania zdravotníckej starostlivosti zo strany žalovanej 2/. Druhá rovina, ktorú je potrebné zvážiť, je smrť dieťaťa.

22. Je otázne, či to bola smrť nenarodeného dieťaťa alebo smrť živej bytosti. Ak by sa dieťa narodilo, malo právo byť na tomto svete. Toto právo mu bolo odopreté postupom žalovaných. Jedinou osobou, ktorá sa dnes môže domáhať satisfakcie, je matka dieťaťa, ktorá ho deväť mesiacov nosila vo svojom tele. Aj to dieťa má právo na náhradu ujmy, ktorá mu bola spôsobená tým, že mu nebolo dopriate prísť na tento svet živé. V neposlednom rade je potrebné uvažovať o tom, aké následky mala strata nenarodeného dieťaťa na jeho matku. Matka dieťaťa bola v takom psychickom stave, že jej rodičia si museli zobrať dovolenky, tráviť s ňou čas, pretože mali obavy, že spácha samovraždu. Z uvedených dôvodov žalobkyňa radšej približne po mesiaci odišla do Španielska, pretože na Slovensku jej všetko pripomínalo dieťa, ktoré sa nenarodilo živé. Jej vzťah s partnerom v Španielku sa rozpadol aj v dôsledku skutočnosti, že z ich vzťahu sa nenarodilo živé dieťa. Žalobkyňa do dnešného dňa nie je riadne vysporiadaná s uvedenými skutočnosťami aj z dôvodu, že samotné trestné konanie trvalo viac ako sedem rokov. Počas tejto doby sa zúčastňovala vyšetrovacích úkonov, pojednávaní na súde a očakávala, kedy súd vo veci rozhodne a určí, kto bude potrestaný za smrť jej dieťaťa. Výška požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy ako kombinácia týchto troch faktorov je preto primeraná. Nemožno totiž porovnávať údaje, ktoré vo svojom písomnom vyjadrení poskytla súdu žalovaná 2/, paušálne na každý prípad. Navyše, v písomnom vyjadrení žalovanej 2/ ide najmä o nároky, ktoré vznikli pri usmrtení ľudí predovšetkým pri dopravných nehodách. V tomto prípade však prvorodička, mladá žena, prišla s plnou

dôverou do nemocnice, kde žiadala iba to, aby jej pomohli pri pôrode, čo jej však poskytnuté nebolo. Sama žalobkyňa pri tom utrpela ťažké bolesti, jej dieťa sa nenarodilo živé a žalobkyňa utrpela následne aj ťažkú psychickú traumu. Dopravnú nehodu nemožno prirovnávať s týmto prípadom, keď má byť niekomu poskytnutá zdravotná starostlivosť odbornými pracovníkmi vo vybavenej nemocnici a táto lekárska starostlivosť poskytnutá riadne nie je, dôsledkom čoho je nielen smrť dieťaťa, ale aj celoživotná trauma jeho matky. Na preukázanie vyššie uvedených skutočností žalobkyňa navrhla výsluch svojich rodičov ako svedkov, pretože oni s ňou boli počas obdobia konca tehotenstva a aj potom, ako sa vrátila z nemocnice sama bez dieťaťa, a tento stav s ňou prežívali počas celého mesiaca.

23. Žalovaná 1/ na pojednávaní uviedla, že z predložených listinných dokladov z trestného spisu vyplýva, že žalobkyňa bola poučená o možnosti uplatniť si náhradu škody v adhéznom konaní s tým, že poškodený je povinný náhradu škody riadne a včas uplatniť v zmysle § 46 ods. 3, § 164 písm. a), § 287 ods. 1 Tr. por. Z predložených listinných dôkazov z trestného spisu vyplýva, že k takémuto uplatneniu nedošlo, preto súd nemohol o tejto otázke rozhodnúť z vlastnej iniciatívy bez návrhu oprávnenej osoby. Žalobkyňa si mala svoj nárok uplatniť takou formou, z ktorej by bol preukázateľný dôvod a výška uplatňovaného nároku na náhradu škody. Čo je najpodstatnejšie, takýto návrh si musela ako poškodená uplatniť najneskôr do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Uvedené skutočnosti svedčia o tom, že predpokladom výroku súdu o náhrade škody je skutočnosť, že poškodený si nárok na náhradu škody riadne uplatnil. K vyjadreniu žalovanej 2/ uviedla, že uplatnenie nároku na náhradu škody voči právnemu nástupcovi v adhéznom konaní musí spĺňať základnú podmienku, a síce, že poškodenému vznikol nárok na náhradu škody v súvislosti so spáchaným trestným činom zamestnanca voči obvinenému. Táto podmienka nebola do dnešného dňa splnená, pretože žalobkyňa si náhradu škody v občiansko-právnom a tiež v adhéznom konaní riadne a včas neuplatnila. Pokiaľ ide o výšku uplatňovaného nároku 150 000,- Eur, pripojila sa k vyjadreniu právneho zástupcu žalovanej 2/ a zdôraznila, že zo zdravotnej dokumentácie vyplýva, že existujú záznamy poukazujúce na skutočnosť, že novorodenec trpel závažnými vývojovými vadami, ktoré by bolo možné diagnostikovať, pokiaľ by sa žalobkyňa počas tehotenstva bola včas podrobila skríningu, ktorý by preukázal potrebu viesť graviditu ako rizikovú. Existuje predpoklad, že žalobkyňa sama mohla zabrániť vzniku poškodenia zdravia novorodenca, pokiaľ by sa podrobila riadnej a včasnej diagnostike u žalovanej 1/, resp. v inom zdravotníckom zariadení. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaná 1/ žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Opätovne vzniesla námietku premlčania voči uplatnenému nároku. Nárok na náhradu trov konania si neuplatnila.

24. Žalovaná 2/ na pojednávaní zdôraznila, že v celom rozsahu trvá na svojom písomnom vyjadrení z 13.05.2014. Trvala na tom, že vzhľadom na analogickú aplikáciu § 420 ods. 2 O.z. nenesie priamu zodpovednosť za následky v osobnostnej sfére žalobkyne bez ohľadu na to, že v súčasnosti už možno konštatovať - aj pre súd v tomto konaní záväznú skutočnosť, že došlo k spáchaniu trestného činu, keď výrok z trestného konania o vine je v tomto prípade pre civilný súd záväzný. Napriek tomu je nesporné, že žalovaná 2/ konala v rámci pracovno-právnych povinností pracovnú činnosť pre žalovanej 1/. Nedopustila sa žiadneho „excesného“ konania v tom smere, že by prekročila nejaké kompetencie, práva alebo povinnosti vyplývajúce jej z pracovnej zmluvy. Okolnosti, za ktorých došlo k úmrtiu novorodenca, sú dostatočne ozrejmené v pripojenom trestnom spise. Z právneho hľadiska nezakladajú taký stav, ktorý by odôvodňoval priamu zodpovednosť žalovanej 2/. Žalovaná 2/ ako zamestnankyňa žalovanej 1/ preto nenesie priamu zodpovednosť. Vzhľadom na aplikáciu ust. § 420 ods. 2 O.z. je možné uvažovať iba o zodpovednosti žalovanej 1/.

25. Pokiaľ ide o premlčanie, je podstatné zvážiť otázku, či spočívalo alebo nespočívalo plynutie premlčacej doby iba vo vzťahu k odporkyni 2/, pretože v adhéznom konaní je z povahy veci možné uplatniť nárok na náhradu škody iba voči obvinenej osobe. To znamená, že voči Nemocnici s poliklinikou Brezno, n. o. v rámci adhézneho konania vôbec nebolo možné nárok na náhradu škody uplatniť. Aj keby došlo k riadnemu uplatneniu nároku na náhradu škody v trestnom konaní, nemohlo to mať za následok spočívanie plynutia premlčacej doby voči žalovanému 1/. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že námietka premlčania zo strany Nemocnice s poliklinikou Brezno, n. o. je v rozpore s dobrými mravmi, je síce pravda, že nález Ústavného súdu ČR približne spred 6 - 7 rokov konštatuje, že za určitých, veľmi špecifických okolností, môže byť námietka premlčania vznesená v rozpore s dobrými mravmi, resp. že sa môže jednať o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 O.z., avšak v prípade prejednávanom na Ústavnom súde ČR nešlo o skutkový stav obdobný prejednávanej veci; nejednalo sa o peňažný nárok tohto typu uplatnený v súdnom konaní. Poukázal tiež na to, že Najvyšší súd SR definitívne judikoval, že dôvodne

vznesená námietka premlčania v civilnom konaní za žiadnych okolností nemôže predstavovať výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Ide o rozhodnutie, ktoré bolo riadne publikované v periodiku Zo súdnej praxe, v ktorom sa NS SR vyjadril jednoznačne a jeho rozhodnutie bolo schválené kolégiom na publikovanie. Najvyšší súd vyslovil, že pokiaľ je námietka premlčania vznesená dôvodne, je to vždy právo žalovanej, ktoré mu nemožno odňať ani s poukazom na výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Za daných okolností je námietka premlčania vznesená žalovaným 1/ dôvodná. Nemožno teda konštatovať, že by bola v rozpore s dobrými mravmi a ani v teoretickej rovine uvažovať, že by vo vzťahu k žalovanému 1/ došlo k spočívaniu plynutia premlčacej doby. Ohľadom námietky premlčania vznesenou žalovanou 2/, jej právny zástupca zotrval na svojom písomnom stanovisku zo dňa 13.05.2014 v tom smere, že neboli splnené zákonné podmienky na to, aby došlo k spočívaniu plynutia premlčacej doby.

26. Vzhľadom na to, že žalovaná 1/ namietla premlčanie, rovnako aj žalovaná 2/ namietla premlčanie, a navyše zo strany žalovanej 2/ sú dôvodné pochybnosti o jej zodpovednosti vzhľadom na aplikáciu § 420 ods. 2 O.z., ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v danom prípade možno dôvodne očakávať pomerne komplikované dokazovanie, emotívne výsluchy, ktoré budú mať značný traumatický dosah nielen na žalobkyňu, právny zástupca žalovanej 2/ súdu navrhol, aby v danom prípade postupoval tak, ako je štandardné v týchto typoch konaní, a síce, aby vo veci rozhodol čo do základu medzitýmnym rozsudkom v zmysle § 152 ods. 2 vety druhej O.s.p. a ustálil najprv otázku, či žalovaní 1/, 2/ vzhľadom na § 420 ods. 2 a vznesené námietky premlčania, sú zodpovední. Pokiaľ by krajský súd v nadväznosti na odvolanie skonštatoval, že žalovaní sú zodpovední, je následne možné viesť pomerne komplikované dokazovanie ohľadom výšky uplatneného nároku. V súčasnej dobe je však aj v záujme samotnej žalobkyne a jej rodiny rozhodnúť vzhľadom na skutkové okolnosti iba čisto na základe posúdenia právnych otázok, kladúc pritom dôraz na vznesené námietky premlčania a namietanú pasívnu legitimáciu žalovanej 2/ v konaní.

27. Záverom pojednávania právny zástupca žalobkyne navrhol v ďalšom štádiu konania vypočuť samotnú žalobkyňu, ktorá sa pojednávania v uvedený deň nezúčastnila z objektívnych dôvodov a zároveň navrhol ako svedkov vypočuť jej rodičov.

28. Právny zástupca žalovanej 2/ navrhol v ďalšom konaní vypočuť žalovanú 2/ až potom, ako bude súdom vypočutá žalobkyňa. Uviedol, že v stanovenej lehote doloží do súdneho spisu fotokópiu pracovnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/.

29. Žalovaná 1/ prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne uviedla, že podľa jeho vedomostí nešlo o prvé tehotenstvo žalobkyne, pretože jej prvé tehotenstvo bolo umelo prerušené; následné tehotenstvo sa skončilo spontánnym potratom a až prípad, ktorý bol prejednávaný v trestnom konaní, vo veci ktorej podala žalobkyňa žalobu, došlo k úmrtiu jej nenarodeného dieťaťa. Poukázal tiež na skutočnosť, že žalovaná 1/ nebola v trestnom konaní stíhaná, čo je prirodzené, keďže trestné stíhanie bolo vedené len proti fyzickým osobám. Žiadala, aby súd vykonal znalecké dokazovanie na objasnenie skutočností, aký vplyv malo správanie samotnej žalobkyne ako budúcej matky v priebehu jej tehotenstva na životaschopnosť plodu. Je jej totiž známa skutočnosť, že žalobkyňa nepodstúpila v treťom mesiaci tehotenstva tzv. skríning, pričom v prípade, ak by ho bola podstúpila, bolo možné včas odhaliť skutočnosti, na základe ktorých by jej tehotenstvo bolo posudzované ako rizikové. V tej súvislosti žalovaná 1/ poukázala na vyjadrenie prof. D. K., ktoré je podľa jeho vyjadrenia obsiahnuté v pripojenom trestnom spise.

30. Súd pojednávanie odročil za účelom oboznámenia prednesov, ako aj písomných vyjadrení účastníkov konania. Strany sporu zároveň oboznámil, že v danej veci bude vyriešená najskôr otázka spornosti uplatneného nároku, keď zo strany obidvoch žalovaných bola proti nemu vznesená námietka premlčania, pričom zo strany právneho zástupcu žalovanej 2/ je namietaný aj nedostatok jej pasívnej legitimácie v konaní.

31. Žalobkyňa súdu dňa 04.06.2014 oznámila mená, priezviská a presné bydliská svojich rodičov, ktorých navrhla v predmetnom konaní vypočuť ako svedkov. Uviedla, že v danom prípade by bolo podľa jej názoru pri zvážení doplnenia dokazovania v smere navrhovanom žalovanému 1/ účelnejšie a hospodárnejšie vypočuť zástupcu Inštitútu forenzných expertíz s .r.o. MUDr. Norberta Moravanského PhD.

32. Žalovaná 2/ podaním doručeným dňa 11.06.2014 predložila pracovnú zmluvu zo dňa XX.XX.XXXX vrátane jej dodatku zo dňa XX.XX.XXXX, ktorá potvrdzuje skutočnosť, že v rozhodnej dobe bola a aj v súčasnosti je riadnym zamestnancom žalovanej 1/. Uvedená skutočnosť podľa jej právneho názoru odôvodňuje aplikáciu ust. § 420 ods. 2 O.z. a vylučuje jej priamu zodpovednosť voči žalobkyni.

33. Vo vzťahu k argumentácii žalobkyne, že námietka premlčania uplatneného nároku predstavuje výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 O.z.), žalovaná 2/ predložila rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/148/2004 publikovaný v periodiku Zo súdnej praxe č. 3/2005 pod č. 30/2005 s nasledujúcou právnou vetou: „Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní (§ 100 ods. 1 O.z.) nemožno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 O.z.“. Tento záver podľa jej vyjadrenia potvrdzuje aj právna teória, menovite napr. publikácia autorov Vojčík, P. a kol. : Občiansky zákonník: Stručný komentár, 1. vydanie, Iura Edition, Bratislava, 2008, s. 2012, výňatok z ktorej súdu predložila. Pokiaľ ide o vyjadrenie žalobkyne prezentované na pojednávaní dňa 22.05.2014, v zmysle ktorého Najvyšší súd SR vo svojom uznesení zo dňa 26.07.2012, sp.zn. 4Cdo/171/2012 aproboval prelomenie vyššie citovaného právneho názoru a konštatoval, že vznesenie námietky premlčania môže bez ďalšieho predstavovať výkon práva v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 O.z., toto konštatovanie označila za nesprávne a zavádzajúce. Z uznesenia NS SR nepochybne vyplýva, že sa jednalo o konanie o dovolaní proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, pri ktorom NS SR nemohol konštatovať prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku z hľadiska § 238 O.s.p. Nakoľko prípustnosť dovolania nezakladala ani aplikácia § 237 O.s.p., tzv. zmätočnosť konania, Najvyšší súd týmto uznesením dovolanie odmietol. V odôvodnení sa vysporiadal iba s otázkou prípustnosti dovolania a na strane 5 odôvodnenia expressis verbis konštatuje, že otázkou právneho posúdenia dôvodnosti vznesenej námietky premlčania sa v dovolacom konaní vzhľadom na procesné okolnosti nemohol zaoberať. Ďalej poukázala na to, že z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.09.2013 sp.zn. 3Cdo/228/2012, ktorým na pojednávaní dňa 22.05.2014 argumentovala žalobkyňa v prospech individuálnej zodpovednosti žalovanej 2/ za zásah do práva na ochranu osobnosti vyplýva, že v konaní o ochranu osobnosti v dôsledku úmrtia blízkej osoby je plne dôvodná analogická aplikácia § 420 ods. 2 O.z.. Ak teda došlo k usmrteniu tretej osoby v dôsledku protiprávneho konania zamestnanca právnickej osoby, ktorý sa tohto činu dopustil v bezprostrednej miestnej, časovej a vecnej súvislosti s plnením pracovných úloh pre zamestnávateľa, zodpovedá za zásah do práva na ochranu osobnosti výlučne zamestnávateľ - právnická osoba. Odvolací súd pripustil proti svojmu potvrdzujúcemu dovolanie v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p., pričom ako otázku zásadného právneho významu označil okrem iného aj posúdenie analogickej aplikácie relevantných ustanovení O.z. o náhrade škody. Dovolací súd vyhodnotil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako vecne správne a dovolanie zamietol. Vo vzťahu k právnemu posúdeniu spornej otázky súčasne uviedol, že analogicky (§ 853 v spojení s § 420 ods. 2 O.s.p.), pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Pre posúdene, či išlo o takúto činnosť, je určujúca existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu danej činnosti. Súčasne z hľadiska interpretácie objektívneho práva poukázal aj na identické závery Ústavného súdu SR prezentované v náleze zo dňa 23.08.2007, sp. zn. I. ÚS 137/2007.

34. Žalovaná 2/ dôvodila, že ako zamestnankyňa žalovanej 1/ za vzniknutý následok žalobkyni priamo nezodpovedá. Súčasne je pri aplikácii ust. § 420 ods. 2 O.z. normatívne vylúčená aj spoločná zodpovednosť zamestnávateľa a zamestnanca. Pri jej činnosti, dôsledkom ktorej bol vznik protiprávneho následku zakladajúceho žalobou uplatnený nárok, bola bez akýchkoľvek pochybností daná bezprostredná súvislosť, a to miestna (riadny výkon práce na pracovisku - operačná sála nemocnice v Brezne), časová (pracovný výkon službukonajúceho ošetrujúceho lekára v riadnej službe) a vecná (výkon práce a plnenie pracovných úloh pre zamestnávateľa). Je preto nesporné, že relevantná činnosť žalovanej 2/ v rozhodnom období nebola postihnutá absenciou miestneho, časového a ani vecného vzťahu k plneniu úloh NsP Brezno n. o. a že sa zo subjektívneho hľadiska (vôľa konajúcej osoby), ako aj z objektívneho hľadiska (výsledok činnosti konajúcej osoby) jednalo o plnenie pracovných úloh zamestnanca. Tým je jej zodpovednosť voči žalobkyni v tomto konaní vylúčená, pretože by to bezprostredne odporovalo ustanoveniu § 420 ods. Obč. zákonníka.

35. Žalovaná 2/ so svojim vyjadrením predložila súdu listinné doklady, a to pracovnú zmluvu zo dňa XX.XX.XXXX, dodatok k pracovnej zmluve zo dňa XX.XX.XXXX, rozhodnutie NS SR sp.zn.

4Cdo/171/2012 zo dňa 26.07.2012, rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo/228/2012 zo dňa 26.09.2013, ako aj výňatok periodika Zo súdnej praxe č. 3/2005 týkajúce sa rozhodnutia NS SR sp.zn. 1Cdo/148/2004.

36. Na pojednávaní dňa 04.12.2014 účastníci konania po oboznámení listinných dokladov, ako aj priebehu prechádzajúceho konania, zotrvali na svojich písomných a ústnych vyjadreniach. Súd strany sporu oboznámil, že navrhnutých svedkov zatiaľ nepredvolal, pretože je potrebné vysporiadať sa najprv s námietkami premlčania, ktoré boli vznesené žalovanými proti uplatnenému nároku, ako aj s námietkou pasívnej legitimácie vznesenou žalovanou 2/.

37. Čiastočným rozsudkom č.k. 4C/132/2013-113 zo dňa 04.12.2014 súd vo výroku I. žalobu voči žalovanej 2/ v celom rozsahu zamietol a vo výroku II. nepriznal žalovanej 2/ náhradu trov konania.

38. Podaním doručeným súdu dňa 14.05.2015 podala žalobkyňa odvolanie proti čiastočnému rozsudku č.k. 4C/132/2013-113 zo dňa 04.12.2014. V odvolaní súdu vytýkala nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie. Nesúhlasila s tým, že súd založil svoje rozhodnutie na tom, že žalovaná 2/ nie je vo veci pasívne legitimovaná. Žalobkyňa pri podaní žaloby vychádzala zo skutočností uvedených v znaleckom posudku č. 123/2011, vyhotoveného pre účely trestného konania. V odôvodnení rozsudku, ktorým bola žalovaná 2/ uznaná za vinnú z trestného činu ublíženia na zdraví, sa uvádza, že v dostatočnej miere nesledovala zdravotný stav žalobkyne, náležite nevyhodnotila kardiografické záznamy, nevykonala včas ďalšie vyšetrenia a cisársky rez, v dôsledku čoho došlo k vnútromaternicovému uduseniu novorodenca ženského pohlavia. Bolo preukázané, že zásah do práv žalobkyne zavinila čiastočne žalovaná 1/ nedostatočným technickým vybavením a organizačným zabezpečením a že žalovaná 2/ si nesplnila riadne svoje povinnosti lekára, ktoré jej vyplývali z pracovnej zmluvy uzatvorenej so žalovaným v rade 1/. Dopustila sa teda excesného konania, ktoré zakladá priamu osobnú zodpovednosť žalovanej 2/ za zásah do osobnej integrity žalobkyne a jej dieťaťa, čím vznikol tak spoločný záväzok oboch žalovaných podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorí majú byť k náhrade nemajetkovej ujmy zaviazaní spoločne a nerozdielne. Z uvedených dôvodov navrhla čiastočný rozsudok okresného súdu zrušiť.

39. Žalovaná 1/ vo vyjadrení k odvolaniu doručenom dňa 09.06.2015 uviedla, že rešpektuje rozhodnutie okresného súdu, že žalovaná 2/, ktorá je zamestnaná u žalovanej 1/, nie je pasívne legitimovaná.

40. Žalovaná 2/ vo vyjadrení k odvolaniu opätovne poukázala na rozhodnutia súdov z ktorých vyplýva, že ak dôjde k usmrteniu tretej osoby v dôsledku protiprávneho konania zamestnanca právnickej osoby, ktorý sa činu dopustil v bezprostrednej miestnej, časovej a vecnej súvislosti s plnením pracovných úloh pre zamestnávateľa, zodpovedá za zásah do práv na ochranu osobnosti výlučne zamestnávateľ - právnická osoba. Tvrdenia žalobkyne o osobnej, individuálnej zodpovednosti žalovanej 2/ nemá oporu v zákone, čo žalobkyňa bez náležitého právneho zdôvodnenia odmieta. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že zodpovednosť žalovanej nemala byť vylúčená v dôsledku excesu pri plnení pracovných povinností, jej argumentácia nezohľadňuje základné princípy zodpovednosti za škodu spôsobenú pri činnosti právnickej osoby tými, ktorých právnická osoba na túto činnosť použila v zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nie každé porušenie právnej povinnosti, nesplnenie zmluvnej povinnosti, je excesom. Argumentácia žalobkyne je v rozpore s judikatúrou všeobecných súdov, na ktorú v konaní žalovaná poukázala, napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/228/2012 z 26. 09. 2013 uverejnený v Zbierke rozhodnutí a stanovísk pod R 128. Z právnej úpravy § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že za škodu zodpovedá výlučne zamestnávateľ alebo zamestnanec a ich solidárna zodpovednosť je normatívne vylúčená. Okresný súd sa s námietkami žalobkyne náležite a preskúmateľne vysporiadal, svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodnil. Z uvedených dôvodov navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť. Vzhľadom na tragické okolnosti prípadu si žalovaná 2/ neuplatnila nárok na náhradu trov právneho zastúpenia ani v odvolacom konaní.

41. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 12Co/299/2015-168 zo dňa 18.02.2016 vo výroku I čiastočný rozsudok č.k. 4C/132/2013-113 zo dňa 04.12.2014 potvrdil a vo výroku II. nepriznal náhradu trov odvolacieho konania žalovanej 2/.

42. Súd vytýčil termín pojednávania na 23.02.2017, na ktoré predvolal strany sporu. Na pojednávaní žalobkyňa uviedla, že s názorom a s námietkou premlčania nesúhlasí. Má za to, že ak pri výsluchu v trestnom konaní sa žalobkyňa pripojila k trestnému stíhaniu a uplatnila si náhradu škody, ktorá zjavne

sa týka zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy, takéto uplatnenie náhrady škody v trestnom konaní bolo plne v súlade s vtedy účinným Trestným poriadkom, podľa ktorého bolo možné už aj v trestnom konaní uplatňovať náhradu škody, ktorá spočíva v nemajetkovej ujme spôsobenej trestným činom. Upozornila aj na znenie rozsudku vydaného v trestnom konaní č. 2T/172/2006-416 v časti náhrady škody spôsobenej žalobkyni, pretože v tejto časti bola poškodená W. D. odkázaná s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Je teda zrejmé, že aj trestný súd posudzoval otázku náhrady nemajetkovej ujmy vo svojom konaní, o tejto však nerozhodol, ale odkázal žalobkyňu na občianske súdne konanie; je teda zrejmé, že uplatnením toho nároku v trestnom konaní došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby a po rozsudku odvolacieho súdu v tejto trestnej veci bola žaloba riadne uplatnená ešte pred uplynutím premlčacej doby. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nemožno považovať za premlčaný, pretože počas trestného konania premlčacia doba neplynula.

43. V priebehu pojednávania žalobkyňa uviedla, že nesúhlasí so vznesenou námietkou premlčania a trvá na tom, aby bolo vykonané dokazovanie osobným výsluchom žalobkyne a jej rodičov.

44. Na pojednávaní sa žalovaná pridržala svojich doterajších vyjadrení a uviedla, že nemá žiadne návrhy na vykonanie dokazovania.

45. Súd návrh na vykonanie dokazovania výsluchom rodičov žalobkyne zamietol.
46. Žalobkyňa doplnila, že sa vydala, s čím súvisí aj zmena jej priezviska. V súčasnej dobe sa nevolá W. D., ale W. O.. Záverom zhrňujúc skutkové a právne okolnosti prípadu uviedla, že sa pridržiava svojich skutkových a právnych vyjadrení a trvá na podanej žalobe.

47. Žalovaná záverom uviedla, že súhlasí s tým, aby súd v prípade, ak to uzná za dôvodné, zaviazal žalovanú stranu k písomnému ospravedlneniu sa žalobkyni v znení uvedenom v žalobnom petite. Vo zvyšnej časti navrhla žalobu zamietnuť.

48. Súd vykonal dokazovanie tak, že sa oboznámil so žalobou, s písomným vyjadrením žalovanej 2/ k žalobe doručeným súdu 07.06.2013, s písomným vyjadrením žalovanej 1/ k žalobe doručeným súdu 07.06.2013, s písomným vyjadrením žalobkyne doručeným súdu dňa 10.10.2013 a s pripojenými listinnými dokladmi - zápisnicou o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 11.09.2006, ČVS: ORP - 114/OdV-BR-2005, zápisnicou o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 03.05.2005, ČVS: ORP - 114/OdV-BR-2005, s písomným vyjadrením žalovanej 2/ označeným ako „Stanovisko žalovanej 2/“ doručeným súdu dňa 13.05.2014 a s listinnými dokladmi k nemu pripojenými, s písomným vyjadrením žalobkyne doručeným súdu 04.06.2014, s písomným vyjadrením žalovanej 2/ doručeným súdu dňa 11.06.2014 a s pripojenými listinnými dokladmi, najmä s pracovnou zmluvou s absolventom zo dňa 18.07.1985 a s dodatkom k pracovnej zmluve zo dňa 31.08.2007, ako aj s vyjadreniami právneho zástupcu žalobkyne, splnomocnenej zástupkyne žalovanej 1/ a právneho zástupcu žalovanej 2/, ako aj oboznámením sa s pripojeným spisom Okresného súdu Brezno sp. zn. 2 T/172/2006.

49. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd zistil v podstatných okolnostiach tento skutkový stav :

50. Žalobkyňa sa podanou žalobou v nadväznosti na čiastočný rozsudok tunajšieho súdu č.k. 4C/132/2013-113 zo dňa 04.12.2014 domáha, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaslať jej list s písomným ospravedlnením v znení, ktorý špecifikovala v podanej žalobe. Súčasne sa domáha, aby súd zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť jej titulom vzniknutej nemajetkovej ujmy sumu vo výške 150 000,- Eur. Uplatnila si aj nárok na priznanie náhrady trov konania.

51. Žalobou uplatnených nárokov sa domáha v podstate na tom skutkovom základe, že konaním žalovanej boli porušené práva na ochranu jej osobnosti, a to jednak jej vlastné, ako aj jej nenarodeného dieťaťa. Ako prvorodička sa s plnou dôverou obrátila na nemocnicu a jej lekárov v čase, kedy bola v rizikovom tehotenstve a potrebovala ich lekársku starostlivosť o seba a o svoje dieťa. Adekvátna lekárska starostlivosť jej však bola vinou žalovanej poskytnutá nedostatočne. To malo za následok smrť jej dieťaťa ešte pred jeho narodením. Jej osobne tým vznikla silná osobná trauma, pretože stratila dieťa, ktoré malo právo na život a ktorému bolo toto právo odopreté neadekvátnym správaním sa lekárov pri pôrode. Spôsobenú ujmu, ktorá jej konaním žalovanej vznikla, konkretizovala v troch rovinách. Jednak jej samotnej nebola poskytnutá dostatočná zdravotná starostlivosť C.. K. T., zamestnankyňou žalovanej, v dôsledku čoho ona sama trpela. Počas hospitalizácie v nemocnici bola na nemocničnej

izbe ponechaná sama bez akejkoľvek pomoci ošetrujúceho personálu, ktorý sa na ňu neprišiel ani pozrieť. Samotné zistenie problematického priebehu pôrodu a zvolanie zdravotníckeho personálu na operačnú sálu trvalo jednu hodinu a 25 minút. V dôsledku toho došlo k smrti jej nenarodeného dieťaťa. Poukázala na to, že zo znaleckých posudkov, ktoré boli urobené v priebehu trestného konania vyplýva, že dieťa sa mohlo narodiť živé. Samotní znalci označili za úmrtie jej dieťaťa zodpovednú ako žalovanú a aj C.. K. T., a to jednak z hľadiska nedostatočnej organizácie práce, ako aj z hľadiska priameho výkonu nesprávneho poskytovania zdravotníckej starostlivosti zo strany C.. K. T.. V druhej rovine teda vidí žalobkyňa spôsobenú ujmu v tej skutočnosti, že vyššie uvedeným pochybením žalovanej bola spôsobená smrť jej dieťaťa. Postupom žalovanej bolo jej nenarodenému dieťaťu odopreté právo na život. Ona ako matka dieťaťa je jedinou osobou, ktorá sa môže domáhať satisfakcie. Aj dieťa má právo na náhradu ujmy, ktorá mu bola spôsobená tým, že mu nebolo dopriate právo na život. Ďalšiu rovinu spôsobenej ujmy žalobkyňa špecifikovala v tom smere, že po smrti jej nenarodeného dieťaťa, ktoré zomrelo v dôsledku nedostatočnej zdravotnej starostlivosti zo strany žalovanej, utrpela ona sama veľkú psychickú traumu. Po prepustení z nemocnice bola v takom psychickom stave, že uvažovala o spáchaní samovraždy. Utešovali ju jej rodičia, ktorí jej boli v danej situácii oporou. Približne po mesiaci odišla do Španielska za svojim partnerom, avšak jej vzťah s ním sa po krátkej dobe rozpadol. Poukázala aj na to, že v priebehu siedmich rokov trestného konania sa zúčastňovala vyšetrovacích úkonov, pojednávaní súdu a dôvodne očakávala, že súd rozhodne o obžalobe a určí vinníka za smrť jej nenarodeného dieťaťa. Za ujmu spočívajúcu v tom, že ona sama prežila a utrpela v súvislosti s príchodom dieťaťa na svet ťažké a veľké bolesti, jej dieťa sa nenarodilo živé, v dôsledku čoho následne utrpela ťažkú psychickú traumu, požaduje od žalovanej jednak ospravedlnenie, pretože adekvátneho ospravedlnenia a prejavenia ľútosti sa jej zo strany žalovanej napriek jej pochybeniu nedostalo, ako aj zaplatenie sumy vo výške 150 000,- Eur ako náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, zaplatenia ktorej sa domáha od žalovanej. Tvrdí, že hoci jej bezprostredne po tragickej udalosti primár gynekologicko-pôrodníckeho oddelenia nemocnice v J. C.. P. a ošetrujúca lekárka C.. T. vyjadrili ľútosť vo svojom mene a v mene zdravotníckeho zariadenia, takéto vyjadrenie ľútosti nemožno považovať za dostatočné ospravedlnenie najmä z toho hľadiska, aké pochybenia na strane zdravotníckeho personálu, vybavenia a zaužívaných postupov nemocnice v Brezne boli v priebehu trestného konania zistené. Na preukázanie vzniku nemajetkovej ujmy a nároku na zaplatenie sumy vo výške 150 000,- Eur ako adekvátnej náhrady za vzniknutú ujmu navrhla vykonať dokazovanie výsluchom svojich rodičov ako svedkov.

52. Žalovaná so žalobou nesúhlasí a žiada ju v celom rozsahu zamietnuť. Vzniesla námietku premlčania práva uplatneného podaným návrhom. Dôvodí, že žalobou uplatnené právo podlieha premlčaniu vo všeobecnej premlčacej dobe podľa § 101 Obč. zákonníka, ktorá uplynula dňa XX.XX.XXXX. Vzhľadom na to, že žalobkyňa podala žalobu na súd až dňa XX.XX.XXXX, nemožno jej nárok priznať, pretože je už premlčaný. Tvrdí, že z jej strany, ako aj zo strany ošetrujúcej lekárky C.. K. T. došlo k vyjadreniu ľútosti žalobkyni a jej rodičom jednak v mene zdravotníckeho zariadenia, ako aj v mene ošetrujúcej lekárky. Poukazuje tiež na skutočnosť, že zo zdravotnej dokumentácie žalobkyne vyplýva, že žalobkyňa sama mohla zabrániť vzniku poškodenia zdravia novorodenca, pokiaľ by sa bola podrobila riadnej a včasnej diagnostike v zdravotníckom zariadení počas tehotenstva vo forme tzv. skríningu. Uvedenú povinnosť však sama žalobkyňa zanedbala. Žalovaná preto navrhuje, aby súd v ďalšom priebehu konania vykonal znalecké dokazovanie na objasnenie skutočnosti, aký vplyv malo správanie samotnej žalobkyne ako budúcej matky v priebehu
jej tehotenstva na životaschopnosť plodu. V prípade úspechu v konaní si žalovaná nárok na náhradu trov konania neuplatnila.

53. V priebehu trestného konania vedeného pod sp.zn. 2T/172/2006 bola žalobkyňa vypočutá dňa 11.09.2006 o 8.25 hodine ako svedkyňa - poškodená. Žalobkyňa bola pred začatím výsluchu O. poučená o možnosti uplatniť si právo na náhradu škody v zmysle § 46 zákona č. 301/2005 Z.z. (Trestný poriadok). V priebehu výsluchu žalobkyňa uviedla, že sa pripája k trestnému stíhaniu obvinených C.. W. P. a C.. K. T. a žiada náhradu škody, a to finančné odškodnenie. Na hlavnom pojednávaní tunajšieho súdu dňa 22.02.2012 žalobkyňa uviedla, že žiada náhradu škody bez špecifikácie, ktorú ponecháva na zvážení súdu.

54. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 2T/172/2006-416 zo dňa 16.04.2012 súd uznal C.. K. T., nar. XX.XX.XXXX za vinnú z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. účinného do 01.01.2006 na tom skutkovom základe, že potom, čo dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hodine nastúpila ako staršia sekundárna lekárka do ústavnej pohotovostnej služby do NsP Brezno n.o. na gynekologicko-

pôrodnícke oddelenie, v dostatočnej miere nesledovala zdravotný stav už hospitalizovanej rodičky W. D., zároveň náležite nevyhodnotila kardiotokografické záznamy, v dobe od XX.XX hodiny až do XX.XX hodiny dňa XX.XX.XXXX nezabezpečila realizovanie ďalšieho kardiotokografického záznamu, sledovanie oziev plodu, prípadne iných potrebných úkonov a neverifikovala, či u nej nenastupuje pôrodná činnosť, hoci išlo o prvorodičku po termíne pôrodu, ktorej už mala odtiecť plodová voda, a preto nezistila včas ohrozenie plodu nedostatkom kyslíka - hypoxiou a nevykonala včas cisársky rez; zistila to až dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hodine, keď bol v kritickom stave; aj v dôsledku toho došlo v priebehu pôrodu o XX.XX hodine k vnútromaternicovému uduseniu novorodenca ženského pohlavia, čím inému z nedbanlivosti spôsobila smrť. Za uvedený skutok bola C.. K. T. odsúdená na peňažný trest vo výmere 300,- Eur, pričom súd jej pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere jeden mesiac. C.. W. P. ako ďalšieho obžalovaného v predmetnej trestnej veci tunajší súd za skutok, ktorý mal spáchať tak, že v dobe od XX.XX.XXXX od XX.XX hod. do XX.XX.XXXX do XX.XX hod. v NsP Brezno n.o. na gynekologicko-pôrodníckom oddelení poskytol nedostatočnú zdravotnú starostlivosť rodičke W. D., ktorá bola prijatá dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hod. na tomto oddelení za účelom pôrodu, pričom ju oneskorene a nedostatočne vyšetril napriek tomu, že išlo o rizikové tehotenstvo a následne nesprávne vyhodnotil kardiotokografické záznamy zo dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hod. a zo dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hod., hoci uvedené záznamy nasvedčovali prítomnosti znakov ohrozenia plodu nedostatkom kyslíka - hypoxiou, v dôsledku čoho zapríčinil spolu s C.. K. T., že rodičke W. D. nebol včas vykonaný operačný zákrok - cisársky rez, ale tento sa vykonal až dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hod. v čase kritického stavu novorodenca ženského pohlavia, čo malo za následok jeho úmrtie vnútromaternicovým udusením v priebehu pôrodu, ktorý obžaloba kvalifikovala ako trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. účinného do 01.01.2006, spod obžaloby prokurátora oslobodil, pretože tento skutok nie je trestným činom. Okresný súd Brezno podľa § 288 ods. 1 Tr. por. účinného od 01.01.2006 poškodenú W. D. odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie, keďže návrh na náhradu škody bol neurčitý, a poškodená žiadala priznať náhradu škody len všeobecne bez toho, aby určila jej základ a výšku, pričom tieto ponechala na zvážení súdu. Súd v rozsudku taktiež uviedol, že okrem konania obžalovanej sa na spôsobení následku podieľalo viacero faktorov, pričom pre určenie presného podielu zavinenia by bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho; navyše, súd by mohol rozhodnúť len o uložení povinnosti nahradiť škodu iba voči C.. T., ktorá je v procesnom postavení obžalovanej.

55. Proti rozsudku tunajšieho súdu č.k. 2 T/172/2006-416 zo dňa 16.04.2012 podal odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno, ako aj v tom čase obžalovaná C.. K. T.. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 2To/101/12-483 zo dňa 08.11.2012 odvolanie prokurátora a obžalovanej C.. K. T. zamietol. Rozsudok tunajšieho súdu tak nadobudol právoplatnosť. Proti právoplatnému rozsudku č.k. 2T/172/2006-416 zo dňa 16.04.2012 podala dňa 14.12.2015 dovolanie C.. K. T.. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 4Tdo/29/2016-517 zo dňa 15.11.2016 dovolanie C.. K. T. odmietol.

56. Súd pri rozhodovaní o podanej žalobe vychádzal najmä z týchto ustanovení zákona:

57. Podľa § 11 O.z., fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

58. Podľa § 13 ods. 1 O.z., fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

59. Podľa § 13 ods. 2 O.z., pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

60. Podľa § 13 ods. 3 O.z., výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

61. Podľa § 15 O.z., po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jej rodičom.

62. Podľa § 16 O.z., kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

63. Podľa § 100 ods. 1 O.z., právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Podľa ods. 2, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ust. § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

64. Podľa § 101 O.z., pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

65. Podľa § 112 O.z., ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

66. Podľa § 415 O.z., každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

67. Podľa § 420 ods. 1 O.z., každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Podľa ods. 2, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá. Podľa ods. 3, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže že škodu nezavinil.

68. Podľa § 853 ods. 1 Obč. zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

69. Ako vyplýva z citovanej právnej úpravy, predmetom občianskoprávnych vzťahov môžu byť nielen veci, práva, tvorivé výsledky ľudskej činnosti, ale aj určité nehmotné hodnoty a stránky osobnosti človeka. Sú nimi napr. meno, česť, dôstojnosť, telesná integrita a pod., alebo na hmotnom substráte zachytený prejav osobnosti, napr. písomnosti súkromnej povahy. Predmetom ochrany je osobnosť fyzickej osoby v jej celistvosti. Čiastkové osobnostné práva sú preto chránené len v rámci celkovej osobnosti. Preto aj výpočet jednotlivých čiastkových osobnostných práv v § 11, ktoré vytvárajú jednotné, základné osobnostné práva, je len demonštratívny.

70. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený. Neoprávnený zásah musí byť spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby z hľadiska jej postavenia v spoločnosti. Za neoprávnený nemožno považovať zásah do osobnostnej sféry, ak ide o okolnosti vylučujúce protiprávnosť konania (napr. výkon práva, plnenie povinnosti, svojpomoc, nutná obrana či krajná núdza).

71. Zo samotnej žaloby a z jej odôvodnenia vyplýva, že dotknutým osobnostným právom má byť právo na ochranu súkromia a právo na rodinný život. Súd konštatuje, že v konaní bolo preukázané, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, a to do jej práva na súkromie a do práva na rodinný život. Žalobkyňa sa ako prvorodička s plnou dôverou obrátila na nemocnicu a jej lekárov v čase, kedy bola v rizikovom tehotenstve a potrebovala ich lekársku starostlivosť o seba a o svoje dieťa. Adekvátna lekárska starostlivosť jej však vinou žalovanej bola poskytnutá nedostatočne. To malo za následok smrť jej dieťaťa ešte pred jeho narodením. Jej osobne tým, vychádzajúc z jej vyjadrení, vznikla silná osobná trauma, pretože stratila dieťa, ktoré malo právo na život a ktorému bolo toto právo odmietnuté neadekvátnym správaním sa lekárov pri pôrode. Ako to vyplýva z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 2T/172/2006-416 zo dňa 16.04.2012 a z trestného spisu sp.zn. 2T/172/2006 je nesporné, že C.. K. T., nar. XX.XX.XXXX konala v rámci pracovno-právnych povinností pracovnú činnosť pre žalovanú ako pre svoju zamestnávateľku. Nedopustila sa pritom žiadneho „excesného“ konania v tom smere, že by prekročila kompetencie, práva alebo povinnosti, ktoré jej vyplývajú z pracovnej zmluvy. Pri jej činnosti, dôsledkom ktorej bol vznik protiprávneho následku, bola bez akýchkoľvek pochybností daná

bezprostredná súvislosť, a to miestna - riadny výkon práce na pracovisku, časová - pracovný výkon službukonajúceho ošetrujúceho lekára v riadnej službe, ako aj vecná - výkon práce a plnenie pracovných úloh pre zamestnávateľa. Je preto objektívne preukázané, že relevantná činnosť C.. K. T. v rozhodnom období, kedy došlo k tragickej udalosti, nebola postihnutá absenciou miestneho, časového a ani vecného vzťahu k plneniu úloh v prospech zamestnávateľa NsP Brezno n.o. a že sa zo subjektívneho hľadiska, ako aj z hľadiska objektívneho, jednalo o plnenie pracovných úloh zamestnanca. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na závery trestného konania, z ktorých vyplýva, že C.. K. T. spôsobila protiprávny následok ako zamestnankyňa žalovanej. Právna norma obsiahnutá v § 420 ods. 2 Obč. zákonníka sa v celom rozsahu vzťahuje aj na tento prípad zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti. Na zodpovednosť za zásah do práva osoby na súkromie v zmysle § 11 Obč. zákonníka totiž možno aplikovať ust. § 420 ods. 2 Obč. zákonníka per analogiam. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/228/2012 zo dňa 26.09.2013. Súd preto z vyššie uvedených dôvodov posudzoval konanie C.. K. T., ktorým došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, za konanie žalovanej ako zamestnávateľa C.. K. T. v rozhodnom období.

72. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd považuje za odôvodnenú požiadavku žalobkyne na morálne zadosťučinenie spôsobom požadovaným v žalobe, t.j. ospravedlnením sa žalovanej žalobkyni. Text ospravedlnenia v znení, v ktorom bol žiadaný zo strany žalobkyne voči žalovanej, zodpovedá potrebe zadosťučinenia stavu vyvolaného žalovanou. Súd preto nevykonal žiadne jeho korekcie. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku a žalovanej uložil povinnosť zaslať žalobkyni list s ospravedlnením nasledujúceho obsahu: „Ospravedlňujeme sa Vám za to, že sme Vám a Vášmu dieťatku v dňoch XX.XX.XXXX až XX.XX.XXXX neposkytli potrebnú zdravotnú starostlivosť. Ospravedlňujeme sa Vám, že v dôsledku nedostatkov v nami poskytovanej zdravotnej starostlivosti sme spôsobili smrť Vášho dieťaťa.“

73. Žalobkyňa sa žalobou domáha aj poskytnutia primeraného zadosťučinenia spočívajúceho vo finančnej satisfakcii vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Predpokladom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je skutočnosť, že poskytnutie len morálnej satisfakcie je nepostačujúce vzhľadom na závažnosť zásahu do osobnostných práv žalobcu. V danom prípade odstránenie následkov zásahov a obnovenie pôvodného stavu nie je možné vzhľadom na trvalosť a nemennosť následkov. Následky vyvolané konaním zamestnancov žalovanej v dňoch XX. - XX.XX.XXXX, ktoré viedlo k smrti dieťaťa žalobkyne, nemožno nijakým spôsobom zvrátiť a odstrániť. Trestné konanie, uloženie peňažného trestu a jeho vykonanie zamestnankyňou žalovanej, jej ľútosť nad konaním je pre žalobkyňu morálnou satisfakciou, avšak podľa názoru súdu, nepostačujúcou, vzhľadom na závažnosť spôsobeného zásahu do osobnostných práv žalobkyne. Preto je dožadovanie sa aj finančného zadosťučinenia v podobe náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zo strany žalobkyne dôvodné.
74. Žalobkyňa svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch zdôvodnila sčasti tým, že jej samotnej nebola v dňoch XX. - XX.XX.XXXX poskytnutá dostatočná zdravotná starostlivosť C.. K. T., zamestnankyňou žalovanej, v dôsledku čoho ona sama trpela. Počas hospitalizácie v nemocnici bola na nemocničnej izbe ponechaná sama bez akejkoľvek pomoci ošetrujúceho personálu, ktorý sa na ňu neprišiel ani pozrieť. Samotné zistenie problematického priebehu pôrodu a zvolanie zdravotníckeho personálu na operačnú sálu trvalo jednu hodinu a 25 minút. V dôsledku toho došlo k smrti jej nenarodeného dieťaťa. Poukázala na to, že zo znaleckých posudkov, ktoré boli urobené v priebehu trestného konania vyplýva, že dieťa sa mohlo narodiť živé. Samotní znalci označili za úmrtie jej dieťaťa zodpovednú žalovanú, ako aj C.. K. T., a to jednak z hľadiska nedostatočnej organizácie práce, ako aj z hľadiska priameho výkonu nesprávneho poskytovania zdravotníckej starostlivosti zo strany C.. T.. Žalobkyňa vníma spôsobenú ujmu aj v tej skutočnosti, že vyššie uvedeným pochybením žalovanej bola spôsobená smrť jej dieťaťa. Postupom žalovanej bolo jej nenarodenému dieťaťu odopreté právo na život. Ako matka dieťaťa je jedinou osobou, ktorá sa môže domáhať satisfakcie. Aj dieťa má právo na náhradu ujmy, ktorá mu bola spôsobená tým, že mu nebolo dopriate právo na život. Ďalšiu rovinu spôsobenej ujmy žalobkyňa špecifikovala v tom smere, že po smrti jej nenarodeného dieťaťa, ktoré zomrelo v dôsledku nedostatočnej zdravotnej starostlivosti zo strany žalovanej, utrpela ona sama veľkú psychickú traumu. Po prepustení z nemocnice bola v takom psychickom stave, že uvažovala o spáchaní samovraždy. Utešovali ju jej rodičia, ktorí jej boli oporou. Približne po mesiaci odišla do Španielska za svojim partnerom, avšak jej vzťah s ním sa po krátkej dobe rozpadol.

75. Žalobkyňa žiada priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 150 000,- Eur.

76. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka upravuje všeobecnú dĺžku premlčacej doby, ktorá platí vo všetkých prípadoch, keď zákon pre jednotlivé práva neráta s osobitnou (kratšou či dlhšou) premlčacou dobou. Všeobecná premlčacia doba je ustanovená v dĺžke troch rokov. Všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať (uplatniť) po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu (žaloby) na súde, teda keď je actio nata. Preto nie je rozhodujúce, z akého dôvodu, t.j. či subjektívneho alebo objektívneho tak oprávnený subjekt neurobil (napr. preto, že o svojom práve nevedel, že mu vo vykonaní práva bránila určitá prekážka, akou je choroba, a pod.).

77. Ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo na inom príslušnom orgáne, premlčacia doba počas konania neplynie, a to za predpokladu, že veriteľ v konaní riadne pokračuje. Význam zastavenia premlčania spočíva v tom, že počas riadneho pokračovania v konaní sa premlčacia doba nemôže skončiť. Uplatnením práva s uvedenými dôsledkami nie je jeho uplatnenie len voči dlžníkovi, hoci aj doporučeným listom. Právo je uplatnené včas, t.j. v premlčacej dobe, ak návrh na začatie konania (žaloba) dôjde súdu najneskôr v posledný deň premlčacej doby. Nestačí teda podať žalobu na pošte v posledný deň tejto lehoty, lebo ide o hmotnoprávnu lehotu, ktorá sa o dobu prepravy na súd alebo iný príslušný orgán nepredlžuje. Ak však posledný deň premlčacej doby pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 122 ods. 3 Obč. zákonníka). Uplatnením práva sa rozumie nielen uplatnenie na súde v civilnom konaní, ale aj v trestnom, priestupkovom alebo podobnom konaní.

78. Tunajší súd preveril, či v súlade s námietkou premlčania vznesenou žalovanou nedošlo k premlčaniu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 150 000,- Eur. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. K zásahu do práv žalobkyne došlo XX. - XX.XX.XXXX, teda premlčacia doba začala plynúť dňa XX.XX.XXXX. Súd musí po preverení pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2 T/172/2006 konštatovať, že žalobkyňa si v priebehu trestného konania uplatnila len nešpecifikovanú náhradu škody voči obvineným/obžalovaným, bez jej konkretizácie a bez aspoň približného určenia uplatňovanej sumy. Pre spočívanie plynutia premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka je nevyhnutné, aby si poškodená v adhéznom konaní uplatnila svoj nárok čo do dôvodu a výšky s dostatočnou určitosťou tak, aby o tomto mohol súd konajúci v trestnej veci rozhodnúť, k čomu s poukazom na rozsudok č.k. 2T/172/2006-416 zo dňa 16.04.2012 nedošlo; nestačí totiž iba vyjadrenie poškodenej, že sa pripája k trestnému konaniu a žiada náhradu škody. Žalobkyňa si teda v priebehu trestného konania neuplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho premlčacia doba počas trestného konania nespočívala. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si žalobkyňa uplatnila až podaním predmetnej žaloby na súde dňa 19.03.2013. Keďže premlčacia doba začala plynúť dňa 29.03.2005 a k jej uplynutiu došlo 29.03.2008, nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, zaplatenia ktorej sa domáha podanou žalobou, je ku dňu podania žaloby, t. j. k 19.03.2013 premlčaný.

79. Súd sa nestotožňuje s názorom žalobkyne, že uplatnenie námietky premlčania ohľadom nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je v rozpore s dobrými mravmi, v dôsledku čoho súd nemôže námietku premlčania akceptovať. Preverením situácie, za ktorej došlo k uplatneniu námietky premlčania, súd nezistil existenciu takých skutočností, t.j. výkon práv v rozpore s dobrými mravmi natoľko výnimočnej intenzity, ktoré by odôvodňovali tak výrazný zásah súdu do princípu právnej istoty, akým by bolo neakceptovanie vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej. Žalobkyňa svojim konaním, resp. nečinnosťou (neuplatnením si riadneho nároku v trestnom konaní) zapríčinila márne uplynutie premlčacej doby, a preto súd nevidí dôvod, pre ktorý by mal žalovanou vznesenú námietku premlčania považovať za rozpornú s dobrými mravmi a ako takú ju odmietnuť.

80. Súd z vyššie uvedených dôvodov návrh žalobkyne voči žalovanej na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 150 000,- Eur ako premlčaný zamietol. Pre úplnosť súd konštatuje, že premlčanie sa nevzťahuje na tú časť žaloby, ktorou si žalobkyňa voči žalovanej uplatnila nárok na písomné ospravedlnenie (§ 100 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka) a ktorej súd tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku, vyhovel.

81. Súd v zmysle § 185 ods. 1 C.s.p. zamietol návrh žalobkyne na vykonanie dokazovania výsluchom jej rodičov, keďže s ohľadom na premlčanie uplatneného nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch tak, ako je uvedené vyššie a vzhľadom na to, že súd vyhovel žalobe v časti požadovaného ospravedlnenia žalovanej žalobkyni, voči ktorému nemala námietky ani žalovaná strana, by tieto dôkazy nijako neprispeli k objasneniu skutkového alebo právneho stavu danej veci.

82. V priebehu konania si žalovaná neuplatnila nárok na náhradu trov konania. Žalobkyňa si v žalobe uplatnila právo na náhradu trov konania.

83. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

84. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

85. V danom prípade súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 255 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého, ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

86. Pre účely určenia pomery úspechu medzi účastníkmi súd preskúmal uplatňovaný nárok žalobkyne ku dňu podania žaloby. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby bola žalovanej uložená povinnosť zaslať žalobkyni ospravedlňujúci list so znením uvedeným v žalobe, ako aj povinnosť zaplatiť jej sumu 150 000,- Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

87. Súd návrhu žalobkyne v časti, ktorou sa domáhala, aby bola žalovanej uložená povinnosť zaslať žalobkyni ospravedlňujúci list so znením uvedeným v žalobe, vyhovel a v časti, ktorou sa od žalovanej domáhala zaplatenia sumy 150 000,- Eur, žalobu zamietol.

88. Úspech žalobkyne v predmetnom konaní teda predstavoval 50 % a neúspech 50 %. Rovnako úspech žalovanej v predmetnom konaní predstavoval 50 % a neúspech 50 %.

89. S ohľadom na rovnaký pomer úspechu a neúspechu v konaní oboch strán, súd v zmysle § 255 ods. 2 C.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 362 1 C.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 127 ods. 1 C.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 C.s.p.).